

คำอธิบายสรุปสาระสำคัญ
ของพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

๑. ความมุ่งหมาย และวัตถุประสงค์

โดยที่บทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชนในส่วนที่เกี่ยวกับผู้อนุญาต การโอนกรรมสิทธิ์และสิทธิครอบครองในที่ดิน คณะกรรมการบริหารของโรงเรียนในระบบและคณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์จังหวัด การจัดทำบัญชีและการตรวจสอบบัญชี รวมทั้งการกำหนดให้มีกองทุนสำรองของโรงเรียนในระบบ ได้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติและไม่สอดคล้องกับการดำเนินการของโรงเรียนเอกชน ทำให้การจัดการศึกษาและการพัฒนาโรงเรียนเอกชนไม่มีประสิทธิภาพและศักยภาพ ประกอบกับบทบัญญัติในส่วนของการประกันสังคมได้กำหนดครอบคลุมบุคคลซึ่งมิได้มีหน้าที่หลักด้านการสอนหรือสนับสนุนการศึกษาสมควรปรับปรุงบทบัญญัติในเรื่องดังกล่าวให้เหมาะสม เพื่อประโยชน์แก่การจัดการศึกษาและการพัฒนาของโรงเรียนเอกชนอันจะมีผลให้นักเรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพยิ่งขึ้น

๒. ขอบเขตการมีผลใช้บังคับของกฎหมาย

กำหนดให้โรงเรียนเอกชนที่จัดการศึกษา แบ่งเป็นประเภทโรงเรียนในระบบ และโรงเรียนนอกระบบ รวมทั้งผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ ผู้อำนวยการ ผู้บริหาร ครู ผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษา

๓. สาระสำคัญของกฎหมาย

พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ กำหนดมาตรการสำคัญของกฎหมาย ดังนี้

๓.๑ หมวด ๑ คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ซึ่งมีสาระสำคัญเกี่ยวกับองค์ประกอบของคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการ การพ้นตำแหน่งของกรรมการ การแต่งตั้งกรรมการ และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ รวมทั้งการนำกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับกับการประชุม และการวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการด้วยโดยอนุโลม

๓.๒ หมวด ๒ โรงเรียนในระบบ แบ่งออกได้ดังนี้

ส่วนที่ ๑ การจัดตั้งและเปิดดำเนินการ กำหนดประเภทและระดับของโรงเรียนในระบบ การจัดตั้งโรงเรียนในระบบ กำหนดรายละเอียดของตราสารจัดตั้ง กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับกิจการของโรงเรียนในระบบ กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้รับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนในระบบที่เป็นบุคคลธรรมดา กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้รับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนในระบบที่เป็นนิติบุคคล การแสดงหลักฐานของผู้ขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนในระบบต้องมีหลักฐานแสดงไว้ว่าเมื่อได้รับอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนในระบบแล้ว โรงเรียนจะได้รับการโอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในที่ดินหรือสิทธิเหนือพื้นดินหรือสิทธิเก็บกินที่มีกำหนดเวลาไม่น้อยกว่าสิบปีหรือสิทธิการเช่าที่มีสัญญาเช่าไม่น้อยกว่าสิบปี กำหนดให้โรงเรียนในระบบเป็นนิติบุคคลนับแต่วันที่ได้รับใบอนุญาตและให้ผู้รับใบอนุญาตเป็นผู้แทนของนิติบุคคล รวมทั้งการกำหนดค่าธรรมเนียมการศึกษาและค่าธรรมเนียมอื่นของโรงเรียนในระบบ นอกจากนี้ กำหนดการแต่งตั้ง หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้อำนวยการ ผู้จัดการ ครูและบุคลากรทางการศึกษา

ส่วนที่ ๒ ทรัพย์สินและบัญชี กองทุนสำรองและกองทุนอื่น การจัดสรรเงินกำไร การจัดวางระบบและจัดทำบัญชีของโรงเรียนในระบบ การตรวจสอบบัญชีของโรงเรียนในระบบ

ส่วนที่ ๓ การอุดหนุนและส่งเสริม การอุดหนุนและส่งเสริมโรงเรียนในระบบ

ส่วนที่ ๔ กองทุน การจัดตั้งกองทุนส่งเสริมโรงเรียนในระบบ กำหนดให้โรงเรียนในระบบ มีสิทธิขอกู้ยืมเงินจากกองทุนได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่คณะกรรมการกำหนด การรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน และการบริหารกองทุน

ส่วนที่ ๕ การสงเคราะห์ การจัดตั้งกองทุนสงเคราะห์ ดอกผลของเงินและทรัพย์สินของ กองทุนสงเคราะห์ กิจการของกองทุนสงเคราะห์ อำนาจกระทำการของกองทุนสงเคราะห์ องค์กรประกอบของ คณะกรรมการกองทุนสงเคราะห์ ลักษณะต้องห้าม วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นตำแหน่ง การเรียก เก็บเงินเพิ่มในกรณีที่โรงเรียนในระบบไม่ส่งเงินสมทบ ตามกำหนดเวลาหรือส่งไม่ครบถ้วน สิทธิในการรับเงิน จากกองทุนสงเคราะห์ เป็นสิทธิเฉพาะตัว

ส่วนที่ ๖ การคุ้มครองการทำงาน กิจการของโรงเรียนในระบบไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย ที่กำหนดไว้

ส่วนที่ ๗ การกำกับดูแล กำหนดห้ามบุคคลใช้หรือยอมให้ผู้อื่นใช้อาคาร สถานที่ และบริเวณ ของโรงเรียนในระบบเพื่อการอันมิชอบด้วยกฎหมาย กรณีโรงเรียนในระบบฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย กำหนดให้ผู้อนุญาตมีอำนาจออกคำสั่งให้แก้ไขภายในเวลาที่กำหนด

ส่วนที่ ๘ จรรยา มรรยาท วินัย และหน้าที่ กำหนดให้ผู้รับใบอนุญาต ผู้อำนวยการ ผู้บริหาร ผู้จัดการ ครูและบุคลากรทางการศึกษาปฏิบัติตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ส่วนที่ ๙ การโอนใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนในระบบ หลักเกณฑ์การโอนใบอนุญาตให้จัดตั้ง โรงเรียนในระบบให้บุคคลอื่น การออกคำสั่งควบคุมโรงเรียนในระบบในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตเป็นนิติบุคคล และสิ้นสภาพนิติบุคคลหรือล้มละลาย กำหนดให้ผู้อำนาจการมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบเช่นเดียวกับ ผู้รับใบอนุญาตในระหว่างที่ไม่มีผู้ปฏิบัติหน้าที่ผู้รับใบอนุญาต

ส่วนที่ ๑๐ การเลิกกิจการและการชำระบัญชี การเลิกกิจการของโรงเรียนในระบบ หลักเกณฑ์การยื่นเลิกกิจการ การแต่งตั้งผู้ชำระบัญชีที่เลิกกิจการ กำหนดบุคคลผู้มีหน้าที่นำส่งเอกสารอันเป็น หลักฐานก่อนได้รับอนุญาตให้เลิกกิจการโรงเรียนในระบบ

ส่วนที่ ๑๑ การอุทธรณ์ องค์กรประกอบของคณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ กำหนดสิทธิในการ ยื่นอุทธรณ์ รวมทั้ง การยื่น การรับ วิธีพิจารณา และกำหนดเวลาพิจารณาอุทธรณ์

๓.๓ หมวด ๓ โรงเรียนนอกระบบ การจัดตั้งโรงเรียนนอกระบบ หลักเกณฑ์ วิธีการ และ เงื่อนไขในการขอรับใบอนุญาต และการออกใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนนอกระบบ กำหนดให้มีผู้บริหาร ของโรงเรียนนอกระบบ คุณสมบัติของครูและผู้สอน การจัดทำรายงานแสดงกิจการและงบการเงิน การเก็บ ค่าธรรมเนียมการศึกษาและค่าธรรมเนียมอื่นของโรงเรียนนอกระบบต้องไม่มีลักษณะเป็นการค้ากำไร เกินสมควร การเลิกกิจการของโรงเรียนนอกระบบ

๓.๔ หมวด ๔ พนักงานเจ้าหน้าที่ การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่

๓.๕ หมวด ๕ บทกำหนดโทษ กำหนดโทษในกรณีของผู้จัดตั้งโรงเรียนโดยไม่ได้รับอนุญาต และกำหนดโทษในกรณีอื่น ๆ ของการจัดตั้งโรงเรียนตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน